

Napínavý příběh
Snová práce Kateřiny Burgetové
Oponentský posudek

Jsme utkáni z téže látky, jako naše sny.
(William Shakespeare)

Snová práce je podle Freuda výsledkem korekce vědomí a spočívá v přeměně nevědomého na vědomé. Sen je sledem obrazů, z nichž každý je jakoby utkán z vláken vzpomínek a asociací. Sledováním jednotlivých nápadů, oněch tak zvaných volných asociací, které se vážou k jeho skrytému základu, máme k tomuto základu, psychoanalytik by řekl latentní snové myšlence, volně přeloženo poselství, dospět. Jaké že to jsou mechanismy, které snová práce využívá?

Snová deformace, zhuštění, matnost a neurčitost, přesuny, analogie, snová symbolika, archaický jazyk, vycházející z dětského myšlení.

Právě tak tká Kateřina své diplomní snové vyprávění. Jako by měla při ruce Výklad snů: při vzevrubném zkoumání jejích obrazů totiž nacházíme skutečná exempla snové práce. Opakují se zde motivy, třeba v lehce pozměněné formě, ornament zalamujících se větvičky, ornament na váze, obrazec z tříště třísek nacházíme v hromadě za chatou, kamenech na zápraží, a budeme jej možná vidět i v sousedním tématu, v skryté pavučině. Jindy zoomuje vybraný záběr a nabízí jej znovu jako další obraz, tad se zaměřte. Maličká zvířátka, ať ptáčkové nebo žabky, je možné kromě vlastních projekcí číst jako odkaz na dětskou perspektivu, a stejně tak stromy mají oči, ústa, několik „tváří“, v krajině se objevují nesourodé, podivné komponenty. Vše je nabito potenciálem, jen jen se rozhýbat, vtáhnout nás do svého prostoru. Postavy spolu odehrávají skrytá vztahová dramata. Tajemství, poodhalené příběhy bez vysvětlení a rozuzlení.

Kateřina, dnes již takřka absolventka malířského ateliéru Petra Kvíčaly, stojí na jeho prahu a dokazuje odtud svoji uměleckou nezávislost na domovské škole. Absolvovat zde otevřeným cyklem lyricko – epických kreseb pouze ve škále šedé se může jevit odvážné. Tíhnutí k dobrodružství, potřeba riskovat. Také, a pro mne v první řadě, nehledě na infantilizující kresebný projev, naopak jako projev dospělosti. Ještě jednou si vypomůžu psychologizujícím přístupem a interpretací: adeptka se vylupuje svobodně z rodičovského hnízda domovského ateliéru Kvíčaly, osvobozuje se, stává se nezávislou na svém „otci“, protagonistovi současné abstrakce a koloristy par excellence zároveň. Odnáší si odtud sofistikovanost přístupu, myšlenku, linii, vlnění, sled myšlenek. Dokonalost. Kuráž znát se

sama k sobě. Místo barev a malby dívčí kresba, jemná, pečlivá, pracná, kterou zde Kateřina, jindy malířka, velmi promyšleně užívá. Vazbu na vlastní malířskou minulost nepřetrhává. Vychází ze své předchozí tvorby, v některých momentech připomínající indie surrealismus Jakuba Hoška, soustředí se na surrealistickou snovost, které vyhovuje právě kresba tužkou. Staví na vlastních velmi osobních zážitcích, snech, představách a vizích, které se snaží zaznamenat co nejuvěrohodněji. Pro tyto subjektivní a intimní obsahy vnitřního světa vyhodnocuje jako nejvhodnější prostředníky právě a kresbu tužkou na papír a - snovou práci. Postupuje, jak sama poznamenává, jako v dětství, když si, ještě nepoznamenaná výtvarnými školami a zájmem o umění, *kreslila*. Byly to úniky jinam, do niterného světa představ a snů holčičky a dívky, výpravy do říše divů, za zrcadlo, pády do králičí nory. Co tam všechno potkala... V diplomovém souboru si stanovila osu, podle které odvíjí niť vyprávění, a oproti deníkům si drží určitý odstup od tématu. Její škála šedé vyvolává barevnou představu, stejně tak, jako sen, který sníme „černobíle“, vnímáme jako barevný. Deníkový malý formát úspěšně nahradila velkým, a hotové obrazy adjustuje s péčí, příslušející malbě. Rám je pro ni zároveň důležitým vymezením prostoru mezi kresbou a okolním světem. Kateřina tak představuje přístup na profesionální úrovni, přesahující autoterapeutickou funkci umění, ke které se ostatně také přiznává. Vzniká tak neobyčejně působivý, na současnou mladou výtvarnou scéně vyjímečný opus, s velikou a nejen přesvědčivou, výpovědní silou. Archaizujícím výrazem posiluje snovost, návraty zpět, a zatahuje nás do řetězce asociací a projekcí.

Vidíme, co tam není, představujeme si, co se stalo, děje, stane. Začínáme tkát svůj vlastní sen.

Jednoznačně doporučuji tuto diplomovou práci k obhajobě.

V Praze, 10.května 2011

Lucie Šiklová

